

A Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság

a [REDACTED] által
képviselt

Cofidis S.A. (61 avenue Halley Parc de la Haute Borne 59866 Villeneuve - d Ascq CEDEX)
felperesnek,

az 1000. számú Ügyvédi Iroda, eljáró ügyvéd dr. Dantesz Péter ügyvéd (1034 Budapest, Zápor u.
23. fszt. 2.) által képviselt

[REDACTED] **alperes** ellen,

kölcsön megfizetése iránt indított perében a **Pesti Központi Kerületi Bíróság**
34.P.303.385/2017/25. sorszámú ítélete ellen az alperes által 26. sorszám alatt előterjesztett
fellebbezés folytán meghozta az alábbi

Í T É L E T E T

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja, a felperes keresetét elutasítja és
mellőzi az alperes elsőfokú perköltségben való marasztalását.

A másodfokú bíróság kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperes részére
421.640.- (négy százhuszonegyezer-hatszáznegyven) Ft együttes első- és másodfokú perköltséget.

A másodfokú bíróság kötelezi továbbá a felperest, hogy fizessen meg az Államnak külön felhívásra
az alperes személyes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 354.348.- (háromszázötvennégyezer-
háromszáznegyvennyolc) Ft fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I N D O K O L Á S

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek
4.429.348 Ft-ot, ennek 2015. február 2-től a kifizetés napjáig évi 13,68 % kamatát, 526.201,- Ft
kamatot és 547.020,- Ft perköltséget.

Ítéleti tényállásként megállapította, hogy a Bank Plus Bank Zrt. mint felperesi jogelőd és az alperes
között 2008. január 15. napján létrejött szerződés alapján a felperesi jogelőd 4.485.536,- Ft-ot
bocsátott az alperes rendelkezésére személygépkocsit vásárlására, melynek visszafizetésére az
alperes 120 hónap futamidő alatt vállalt kötelezettséget.

Az alperes szerződésszegése folytán a felperes a kölcsönszerződést a 2014. március 21. napján kelt, alperes részére 2014. március 26. napján kézbesített levelével felmondta.

A felperes a 2014. évi XL. tv. rendelkezéseiben foglalt elszámolási kötelezettségének eleget tett, 2015. augusztus 12. napján küldte meg az alperesnek az elszámoló levelet, amelyet az alperes 2015. augusztus 27. napján átvett, azzal szemben panasszal nem élt.

A felperes módosított -összepszerúségét illetően leszállított - kereseti kérelmében 4.429.348,- Ft tőke és ez után 2015. február 2. napjától a kifizetés napjáig járó, évi 13,68 % mértékű késedelmi kamata, valamint 526.201,- Ft lejárt kamat és perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest az 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 198. § (1), 205. § (1) és az 523. § (1) bekezdésére alapítottnak.

Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereseti kérelem elutasítását kérte. Elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a kölcsönszerződés létre sem jött, mert a kamat mértéke a szerződés rendelkezéseiből nem állapítható meg, így a szerződés a Hpt. 210. § (2) bekezdése és a Ptk. 205. § (2) bekezdésében foglaltakkal ellentétes. Hivatkozott az árfolyamkockázat áthárításának tisztességtelenségére és vitatta az összepszerúséget is.

Az elsőfokú bíróság a keresetet megalapozottnak ítélte. Elsődlegesen megállapította, hogy a felek közötti jogviszony tartalmát az Egyedi Feltételek, az Általános Szerződési Feltételek, az Üzletszabályzat és a Kondíciós Lista képezik, melyek alapján a felek között a Ptk. 523. § (1) bekezdése szerinti kölcsönszerződés jött létre.

Az alperesi ellenkérelem körében vizsgálta, hogy a kölcsönszerződésben a felek a kamatot, mint a szerződés lényeges elemét meghatározták-e. Rámutatott, hogy az ügyleti kamat mértéke nem azonos az első irányadó kamatlábbal és az éves kamatláb mértékével sem, hanem ezen tényezők, változók segítségével lehet a tényleges ügyleti kamat mértékét kiszámolni. Mindezen álláspontot erősítik az Általános Szerződési Feltételek 7. pontjának rendelkezései, különösen az ott megjelölt képlet is. Emellett az is lényeges, hogy a felperes az ügyleti kamat változását részletesen, időszakokra lebontva, jelmagyarázatokkal kiegészítve vezette le. Az alperes a felperes kimutatásával kapcsolatosan érdemi kifogást nem terjesztett elő. Emellett a késedelmi kamat vonatkozásában, annak mértékét és kezdő időpontját illetően is alaposnak találta a kereseti követelést az Általános Szerződési Feltételek 11. pontja alapján, utalva arra, hogy felperes a késedelmi kamat változását ugyancsak részletesen, időszakokra lebontva vezette le.

A fentiek alapján megállapította, hogy a felek között létrejött szerződés a kamat mértékét egyértelműen meghatározza, így a Ptk. 205. § (2) bekezdése, illetőleg a Hpt. 210. § (2) bekezdése szerinti lényeges elemeket tartalmazza.

Az alperes által hivatkozott semmiségi okot, az árfolyamkockázatról történő tájékoztatás tisztességtelenségét vizsgálva kifejtette, hogy a szerződések mellékletét képező kockázatteljesítő tájékoztatások (különösen az Egyedi Feltételek II. pontja, Általános Szerződési Feltételek 8 (ii) pontja) értelmezéséből egyértelműen megállapítható, hogy az alperest a felperesi jogelőd arról tájékoztatta, hogy az árfolyamváltozás mértéke és iránya előre nem látható mértékben és irányban változhat, amely azt eredményezheti, hogy megnövekedhet a tőketartozás. Ezen nyilatkozatokból álláspontja szerint egyértelműen megállapítható, hogy a tőke és a törlesztőrészletek összegei akár korlátlanul is emelkedhetnek, és ennek valós bekövetkeztét vetíti előre. Ezt alperes nem is cáfolta, csak általánosságban hivatkozott a tájékoztatás nem világos és nem érthető voltára. Krassó Attila

Zoltán tanú a vallomásában megerősítette, hogy szóban is tájékoztatta az ügyfeleket a devizakockázatról, különösen arról, hogyha változik a svájci frank árfolyama, akár pozitív, akár negatív irányba, akkor változik a törlesztőrészlet is.

Nem osztotta az árfolyamkockázat tisztességtelenségével kapcsolatban megfogalmazott alperesi álláspontot sem, kifejtve, hogy a Kúria 2/2014. PJE határozata szerint az árfolyamkockázatra vonatkozó szerződési feltétel tisztességtelensége akkor vizsgálható, ha az nem világos és nem érthető. Ezt a szerződés megkötésekor fennálló állapot szerint kell vizsgálni. A Ptk. 209. § (1) bekezdése értelmében tisztességtelen az általános szerződési feltétel, illetve a fogyasztói szerződésben egyedileg meg nem tárgyalt szerződési feltétel, ha a feleknek a szerződésből eredő jogait és kötelezettségeit a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével egyoldalúan és indokolatlanul a szerződési feltétel támasztójával szerződést kötő fél hátrányára állapítja meg. Ez egyben azt is jelenti, hogy még abban az esetben is, ha az árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatás nem világos, nem érthető, akkor is szükséges az, hogy a kötelezettségekben bekövetkező jelentős egyenlőtlenség álljon fenn ahhoz, hogy a szerződési feltétel tisztességtelen legyen. A szerződéskötés időpontjában nem volt teljes bizonyossággal megállapítható, hogy az árfolyamkockázat következménye a fogyasztókat és csakis őket fogja jelentős mértékben sújtani. Az árfolyamkockázatból eredő egyensúlytalanság utólagosan következett be, ami azt jelenti, hogy az árfolyamkockázat viselésének fogyasztóra telepítését meghatározó szerződési feltétel nem tisztességtelen.

Kitért arra - utalással a Ptk. 209/A. § (2) bekezdésére -, hogy egy szerződési feltétel tisztességtelensége nem önmagában, hanem a szerződés rendszerében vizsgálható. Az árfolyamkockázattal kapcsolatban az alperes nem tett olyan tényállítást, hogy az írásbelivel ellentétes tájékoztatást kapott volna, így erre nézve bizonyítás lefolytatásának sem volt helye. Az alperes személyes meghallgatása alkalmával egyértelműen akként nyilatkozott, hogy a szerződést az aláírását megelőzően elolvasta, az ÁSZF tanulmányozásától nem volt elzárva. A kölcsönszerződés rendelkezései alapján pedig egyértelműen az állapítható meg, hogy az alperesnek tisztában kellett lennie a kölcsönszerződés deviza jellegével, valamint azzal is, hogy az árfolyamváltozás mértéke és iránya a pénzügyi piacok változásától függően előre nem látható mértékben és irányban változhat. A kockázattal kapcsolatos nyilatkozat elfogadásával az alperes felelős mérlegelés alapján vállalta fel mindezen kockázatot. Mindezekre figyelemmel nem látott megállapíthatónak olyan a felek jogai és kötelezettségei közötti egyenlőtlenséget, amely a tisztességtelenség megállapíthatóságának az előfeltétele volna.

A szerződéskötés időpontjában sem az alperesnek, sem a hitelintézetnek nem volt tudomása az árfolyam esetleges változásának a mértékéről, valószínűségéről, így e körben tájékoztatást sem nyújthattak. Sem az egyedi szerződésnek, sem az ÁSZF-nek nincs olyan rendelkezése, amelyből arra lehetne következtetni, hogy e kockázatviselésnek lenne felső határa. A 6/2013. PJE határozat 3. pontja értelmében a kockázattal kapcsolatos tájékoztatás nem irányulhat az árfolyamváltozás mértékére. A felperestől nem volt elvárható, hogy az árfolyamkockázattal kapcsolatos tájékoztatása pénzügyi-gazdasági tankönyvi szintű elemzést tartalmazzon.

Mindezek alapján a felperes keresetét a jogalapot illetően alaposnak találta. A kereseti kérelem összecszerúségével kapcsolatban rögzítette, hogy az árfolyamkockázat telepítése nem volt érvénytelen, így ebből a szempontból az elszámolás nem volt vitatható. A tőke és a kamatkövetelés

összegét bizonyítottan találta, figyelemmel arra, hogy felperes csatolta a szerződés felmondásakor fennálló követelés részletes kimutatását. A kimutatás, valamint a felülvizsgált elszámolás tartalmát egybevetve a kereseti követelés összecszerúsége megállapítható. Utalt arra, hogy az alperes nem jelölte meg, hogy a felperesi kimutatásban foglaltakat mennyiben és milyen okból vitatja (BDT2010. 2212.). A fentiek alapján a követelést összecszerúségében is megalapozottnak találta. A perköltség viseléséről a felperes 95 % - os pernyertességének arányára figyelemmel rendelkezett.

Az alperes fellebbezésében az ítélet megváltoztatásával a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte. Ügyvédi munkadíjat ÁFA-val növelt mértékben a 32/2003 (VIII.22.) IM Rendelet 3.§ (5) bekezdése alapján kért megállapítani.

Álláspontja szerint az ítélet téves jogértelmezésen alapul, különös tekintettel a rPtk. 4.§ (1) és (4) bekezdésére, valamint 205.§ (3) bekezdésére, 209.§ (1) és (4) bekezdésére, továbbá ellentétes az Európai Unió Bíróságának (EUB) ítélkezési gyakorlatával és tévesen hivatkozik a 6/2013-as polgári jogegységi határozatra is.

Előadta, hogy a szerződés kockázataival kapcsolatosan az elsőfokú bíróságnak figyelembe kellett volna vennie az EUB C-26/13, C-186/16., de különösen a C-51/17. sz. ítéleteit, melyek kötelezőek a tagállami bíróságokra.

A C-51/17. sz. ítélet rendelkező részének 3. és 4. pontjából következően a kereset elbírálása során két körülményt kellett volna vizsgálnia:

Egyrészt azt, hogy az árfolyamkockázattal kapcsolatosan a nyelvtani és alaki szempontból érthető tájékoztatáson túlmenően nyújtott-e a felperes olyan kiterjesztő módon értelmezett érthető és világos tájékoztatást, amely alapján az alperes fel tudta mérni szerződésének működési mechanizmusát és gazdasági következményeit.

Másrészt pedig vizsgálnia kellett volna azt is, hogy aC-51/17. sz. ítélet rendelkező rész 4. pontjában foglaltak szerint a fizetési kötelezettség mikénti alakulására vonatkozó rendelkezések világosak és érthetőek-e.

Az árfolyamkockázat érthetőségének és világosságának 3 követelményét fogalmazza meg a C-51/17 ítélet, 4. követelmény pedig már a C-26/13. sz. ítélet 74. pontjában rögzítésre került.

Ezek alapján tájékoztatást kell adni a nemzeti fizetőeszköz súlyos leértékelődésének lehetőségéről, és átlátható kell legyen a szerződés működési mechanizmusa és gazdasági következménye.

Az ÁSZF 8. pontja erre nem utal és különösen nem, hogy a szerződés kockázata magában foglalja azt, hogy a forint súlyosan leértékelődhet a CHF-hez képest, ami a szerződés teljesítését akár meg is hiúsíthatja.

Érvelése szerint a szóbeli tájékoztatás kapcsán tévesen hivatkozott az elsőfokú bíróság Krassó Attila Zoltán ügyleti tanú vallomására, mint többlettájékoztatásra, ugyanis a tanú vallomása szerint akkor mondták el a kockázatokat hogyha az ügyfél rákérdezett.

A 74. pont tartalmazza azt a további követelményt, hogy tájékoztatást kell adni a külföldi kamatlábak megemelkedésének törlesztőrészletekre gyakorolt hatásáról is, amit sem a szerződés, sem az üzletszabályzat nem tartalmaz.

Hangsúlyozta, hogy az EUB e két követelményt minimumkövetelményként fogalmazta meg, tehát az a tájékoztatás, amely e két minimumra nem tér ki, semmiképpen nem felel meg a C-51/17. sz. ítélet rendelkező rész 3. pontjában foglaltaknak.

A C-26/13. sz. ítélet 74. pontja azt a további minimumkövetelményt fogalmazza meg, hogy a tájékoztatás akkor érthető és világos, ha a rendelkezésre álló adatok alapján a szerződés megkötésekor a fogyasztó legalább hitelének teljes költségét meg tudja határozni.

Amennyiben pedig a súlyos leértékelődés lehetőségéről, illetve a kamatlábak törlesztőrészletekre gyakorolt hatásáról alperes nem kapott tájékoztatást, akkor a hitel teljes költségének a meghatározása sem lehetséges.

Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem bírálta el azon hivatkozását, hogy a kölcsönszerződés egyedi feltételei 8. pontjának kamatra vonatkozó rendelkezései tisztességtelenek a rPtk. 209.§ (4) bekezdése alapján. A szerződés általános feltételei olyan fogalmat használ, amelyet az egyedi feltétel nem ismer. Az általános szerződési feltétel éves kamatlábra és változó pénzüpiaci kamatlábra utal, a szerződés egyedi feltétele ugyanakkor első irányadó kamatlábra.

A rPtk 205./C.§ értelmében ha az általános szerződési feltétel és a szerződés más feltétele egymástól eltér, az utóbbi válik a szerződés részévé. A felek jogviszonyában a kölcsönszerződés egyedi feltételeinek kamatmeghatározása vált a szerződés részévé, hiszen eltérő fogalommeghatározást alkalmaz az általános feltételekhez képest.

Mindebből adódóan a szerződés egyedi rendelkezéseiből nem lehet megállapítani, hogy a hiteldíj számításánál a szerződés aláírásakor irányadó kamatlábat, vagy az első irányadó kamatlábat kell-e alkalmazni.

Kifejtette, hogy az EUB C-126/17. számú döntése értelmében az érthetőség és világosság követelménye csak akkor teljesül, „ ha az átlagos fogyasztó pontos és érthető szempontok alapján értékelhesse az e szerződésből eredően őt érintő gazdasági következményeket, köztük különösen kölcsönének teljes költségét ”.

Az alperesnek a szerződés megkötésekor kellett volna tudni számolnia hitelének teljes költségét. Ezt azonban az alkalmazott szerződéses rendelkezések nem tették lehetővé, ezért - az EUB döntése alapján- állítható, hogy a kölcsönszerződés egyedi feltételeinek kamatra vonatkozó rendelkezései nem érthetőek és nem világosak.

Hivatkozott arra, hogy a szerződés feltételeivel a szerződés megkötése előtt az alperes nem ismerkedhetett meg, így nem kaphatott az EUB C-51/17. sz. ítéletében megfogalmazott kellő időben való tájékoztatást.

Hangsúlyozta, hogy a fentieket együttes feltételként kell értelmezni, ezek közül bármelyik is hiányzik, az árfolyamkockázatra vonatkozó érthető és világos tájékoztatás követelménye nem teljesül.

További követelmény az, hogy - a C-51/17. sz. ítélet rendelkező rész 4. pontjában foglaltaknak megfelelően- világos és érthető tájékoztatást kell adni a fizetési kötelezettség mikénti alakulásáról.

E körben figyelemmel kell lenni az árfolyamkockázatról kapott tájékoztatás érthetőségére és világosságára, a kamat megváltozására vonatkozó szerződéses szabályok érthetőségére és világosságára, valamint az árfolyamrés alkalmazását lehetővé tevő szerződéses rendelkezésekre is.

A szerződés és annak mellékletét képező üzletszabályzat nem tartalmaz olyan rendelkezéseket, amely alapján teljes egyértelműséggel meg lehetne határozni, hogy a kamat milyen körülmények hatására és milyen mértékben változik meg.

Az alkalmazott árfolyamrészre, annak %-os mértékére és ezen %-os mérték megváltoztatásának lehetőségére pedig semmilyen rendelkezést nem tartalmaz a szerződés és az üzletszabályzat sem.

Ilyen körülmények mellett tehát logikailag és matematikailag teljes mértékben kizárható, hogy az alperes a szerződés megkötésekor fel tudta mérni fizetési kötelezettségének megváltozására vonatkozó szerződéses feltételeket.

Érvelése szerint az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg, hogy a felek közötti szerződés érvényesen létrejött volna, fenntartva, hogy magából a szerződésből a kamatláb mértéke nem állapítható meg. A szerződés egyik rendelkezése szerint az éves kamatláb a szerződés aláírásakor 10,46 %, később viszont azt rögzíti, hogy változó kamatozású, az első irányadó kamatláb 2,865 %. A szerződéses kamatot illetően az ÁSZF 7. pontja tartalmaz továbbá rendelkezéseket, az éves kamatláb fogalmat használva. A szerződésből, illetve a szerződés és az ÁSZF vonatkozó rendelkezésének összevetéséből sem állapítható meg nézete szerint a szerződéses kamat mértéke.

Fogyasztói kölcsönszerződés esetében a kölcsönért fizetendő kamat a szerződés lényeges feltétele, és mivel a kifejtettek szerint a felek a kamat mértékében egyértelműen nem állapodtak meg, a szerződés a Hpt. 210. § (2) bekezdése, valamint a Ptk. 205. § (2) bekezdésének kógens rendelkezésébe ütközik, tehát érvényesen nem jött létre.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltségben marasztalását kérte. Ügyvédi munkadíjat a vonatkozó IM rendelet alapján igényelt annak bejelentésével, hogy jogi képviselője áfa fizetésére köteles.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a szerződés Egyedi Feltételek II. pontja és az Általános Szerződési Feltételek 8 pontja érthető és világos tájékoztatást ad az árfolyamkockázatról. Hivatkozott a Pécsi Ítéltábla Pf.V.20.071/2019/4. számú, valamint a Fővárosi Törvényszék 72.Pf.631.809/2019/6. számú jogerős ítéletére, melyekben azonos tényállás mellett az eljáró bíróságok az árfolyamkockázati tájékoztatást nem minősítették tisztességtelennek.

Kiemelte, hogy a tájékoztatás kiterjed az árfolyamváltozás gazdasági következményeire is, így arra, hogy az árfolyam változásai miatt a hátralévő tőkeösszeg és a törlesztőrészek változhatnak. Az ÁSZF 8. pontja ezen túlmenően a változás kiszámításának módját is részletesen meghatározza.

A Kúria 6/2013.PJE és 2/2014. PJE határozataiban megfogalmazott, a bíróságokra kötelező szempontokat egyetlen később született EU-s döntés sem írta felül, azoktól eltérő előírásokat az EU-s döntések sem tartalmaznak. A tájékoztatás alapján nem juthatott a kölcsön felvevője arra a következtetésre, hogy az árfolyamkockázat nem valós vagy az csak korlátozott lenne.

Az alperesi fellebbezés alapos.

A másodfokú bíróság osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját a tekintetben, hogy az alperes alaptalanul hivatkozott a szerződés létre nem jöttére, miután a szerződés lényeges elemei közé tartozó kamat a szerződésben meghatározott.

E körben rámutat a másodfokú bíróság, hogy a felek a szerződés egyedi feltételei II. pontjában az éves kamatlábat a szerződés aláírásától 10,46%-ban jelölték meg, rögzítették, hogy a szerződés változó kamatozású, az első irányadó kamatláb 2,665%.

Az éves kamatláb az ügyleti kamat mértékét mutatja. Az első irányadó kamatláb pénzügyi kamatlábat jelöl, amely az általános szerződési feltételek 7. pontja alapján svájci frank alapú szerződések esetén megegyezik a hat hónapos LIBOR CHF kamatlábbal és annak mértékét a szerződés egyedi feltételek II. pontjában határozták meg. Az első irányadó kamatláb tehát nem azonos kategória az éves kamatlábbal, hanem a kamat változásának az ÁSZF 7. pontja szerinti kiszámításához szükséges változó. Az ÁSZF 7. pontja szerint ugyanis a szerződés egyedi feltételei II. pontjában feltüntetett éves kamatláb, az aktuális irányadó pénzügyi kamatláb és az első irányadó pénzügyi kamatláb különbségével módosul. Az ÁSZF 7. pontja meghatározza, hogy a szerződéskötéskor megállapított éves kamatláb mértéke mikor és hogyan változik.

Rámutat továbbá a másodfokú bíróság, hogy a felperes által készített DH2 tv. szerinti felülvizsgált elszámolás szerint 7,68% az elszámolás során figyelembe vett, a szerződés megszűnésének időpontjában alkalmazott tisztességes ügyleti kamat mértéke, amely tehát az elszámolásban is egyértelműen meghatározásra került.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a kamat mértékét a szerződés meghatározza, ekként alaptalanul hivatkozott az alperes a szerződés létre nem jöttére.

Az elsőfokú eljárás irataiból megállapíthatóan az alperes 14. sorszámú ellenkérelmében hivatkozott a kölcsönszerződés egyedi feltételei 8. pontjának a kamatra vonatkozó rendelkezései tisztességtelenségére a Ptk. 209. § (4) bekezdése alapján. Ezen nyilatkozatát a 19. sorszámú jegyzőkönyvben akként pontosította, hogy nem az egyedi szerződés, hanem az ÁSZF 8. pontjának tisztességtelenségére hivatkozik. Az elsőfokú bíróság ezt a hivatkozást az alperesi ellenkérelem körében nem rögzítette és nem is bírálta el, ezzel a Pp. 213. §-át, mint lényeges eljárási szabályt megsértette, ugyanakkor az alábbiakban kifejtettek szerint ezen eljárási szabálysértésnek az érdemi döntésre nem volt kihatása, megjegyezve, hogy alperes fellebbezésében újfent tévesen az egyedi szerződési feltételek 8. pontjának tisztességtelenségére hivatkozott.

Az árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatás megfelelősége körében a másodfokú bíróság nem osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját. Rámutat a másodfokú bíróság, hogy a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló 93/13. EKG tanácsi irányelvben, a Kúria 2/2014. Polgári Jogegységi Határozatában, a 6/2013. PJE határozat 3. pontjában, valamint az Európai Unió Bírósága C-51/17. számú ügyben hozott ítéletében foglaltak figyelembevételével e körben annak van jelentősége, hogy egy általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintően eljáró átlagos fogyasztó mércéjén keresztül vizsgálva felismerhető volt-e, hogy az árfolyamváltozásból eredően ténylegesen fennálló kockázat kedvezőtlen változásának nincs felső

határa, az teljes mértékben a fogyasztót terheli, annak bekövetkezése pedig jelentős mértékben megnövelheti a fizetési terheit.

Az árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatás tartalmára irányadó Európai Unió Bírósága C-51/17. számú ítéletében foglaltak szerint az árfolyamkockázattal kapcsolatos feltételnek a konkrét tartalom vonatkozásában is érthetőnek kell lennie a fogyasztó számára abban az értelemben, hogy az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő, átlagos fogyasztó ne csupán azt legyen képes felismerni, hogy a nemzeti fizetőeszköz a kölcsön nyilvántartásba vétele szerinti devizához képest leértékelődhet, hanem értékelni kell tudnia egy ilyen feltételnek a pénzügyi kötelezettségeire gyakorolt – esetlegesen jelentős – gazdasági következményeit is.

A Kúria Konzultációs Testületének 2019. április 10-i üléséről felvett Emlékeztető 8. pontja szerint a tájékoztatás – összhangban az Európai Unió Bírósága vonatkozó iránymutatásaival – akkor megfelelő, ha abból kitűnik, hogy a fogyasztóra hátrányos árfolyamváltozásnak nincs felső határa, vagyis a törlesztőrészlet akár jelentősen is megemelkedhet, valamint, ha abból az is kitűnik, hogy az árfolyamváltozás lehetősége valós, az a hitel futamideje alatt is bekövetkezhet.

A 9. pont értelmében a tájékoztatásból egyértelműen ki kell tűnnie nemcsak annak, hogy az árfolyam-változással számolni kell, hanem annak is, hogy az nem elhanyagolható mértékű kockázatot jelent, és nemcsak elhanyagolható mértékben növelheti a törlesztőrészleteket.

A másodfokú bíróság megítélése szerint a fenti iránymutatásoknak megfelelő tájékoztatást a kölcsönszerződés II. pontja, valamint az ÁSZF 8. pontja nem tartalmaz. Ezen pontokba foglalt tájékoztatásból nem tűnik ki, és arra tartalmilag sem lehet következtetni, hogy a törlesztőrészlet, illetve a tőketartozás akár jelentős mértékben emelkedhet, a fogyasztóra hátrányos árfolyamváltozásnak nincs felső határa, az árfolyamváltás lehetősége valós, az a hitel futamideje alatt is bekövetkezhet, és nem elhanyagolható mértékű kockázatot jelent.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében hivatkozott egyedi ügyben hozott határozatok pedig a jelen ügyben eljáró másodfokú bíróságot a Pp. 4. § (1) bekezdése alapján nem kötik.

Az árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatás tehát – figyelemmel az EUB C-51/17. döntésben foglalt szempontokra - nem felelt meg a szerződéskötés időpontjában hatályos Hpt. 203. § (6) és (7) bekezdésének, ezért a szerződésnek az a rendelkezése, amely szerint az árfolyamkockázatot a fogyasztó viseli, a Ptk. 209. § (1) bekezdése és a 2/2014 PJE határozat 1. pontja alapján tisztességtelen, ekként a Ptk. 209/A. § (2) bekezdése szerint semmis.

Mivel ez a főszolgáltatás körébe tartozó szerződéses rendelkezés, ennek érvénytelensége az egész szerződés érvénytelenségét eredményezi, aminek következtében a fogyasztó nem kötelezhető az árfolyamkockázat viselésére (Kúria Konzultációs Testületének 2019.április 10-i Emlékeztető 3. pont).

Mindezek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta és a felperesi keresetet elutasította. Erre tekintettel az alperes által hivatkozott további részleges érvénytelenségi ok vizsgálatát a másodfokú bíróság mellőzte.

Az ítélet megváltoztatása folytán az alperes mind az első-, mind a másodfokú eljárásban pernyertesnek tekintendő. A másodfokú bíróság ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján mellőzte az alperes elsőfokú perköltségben marasztalását és kötelezte a felperest az alperes részére a 32/2003. (VIII.22.) IM r. 3. § (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése alapján megállapított 332.000. Ft + áfa, azaz 421.640.- Ft ügyvédi munkadíjból álló együttes első- és másodfokú perköltség megfizetésére. Az alperes személyes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 354.348.- Ft fellebbezési illetéket a Pp. 78. § (1) bekezdése, valamint a 6/1986. (VI.26.) IM r. 13. § (2) bekezdése alapján köteles a felperes megfizetni külön felhívásra az állam javára.

Budapest, 2020. február 27.

dr. Ilisz Gabriella s.k.
a tanács elnöke

dr. Sáhó Mónika s.k.
előadó bíró

dr. Rajnai Gabriella s.k.
bíró